

Šalijevim) željam, pa me omejujejo tudi prav banalne fizične možnosti. Šali ve, kolikšna finančna sredstva so na voljo za raziskovalno dejavnost.

c) Šali molči o možnostih, ki jih imajo sociologi v Jugoslaviji. Da njihovo delovanje ni prav cvetoče in množično, niso krivi sami sociologi. Šaliju predlagam, naj uporabi svojo politično avtoriteto, da bojo razni ministri nehali zmerjati sociologe po televiziji, ko ravno nimajo bolj pametnih argumentov ali podatkov za poročanje o »varnostni situaciji«. Šali naj se (kot sem se tudi jaz) zavzame zoper preganjanje in zapiranje sociologov (npr. v Beogradu pred nekaj tedni). Prepriča naj urednike, da bojo nehali naročati posmehljive članke o socioloških zborovanjih (kakršno je bilo v Portorožu). Predvsem pa naj pobrska po svojem spominu in se spomni dejstva, da so v sedemdesetih letih iz fakultetnih okolij precej drastično pregnali kup najpomembnejših sociologov in filozofov; pri tem naj se spomni, da sam ni bil ravno nedolžen, kar zadeva afero štirih učiteljev na FSPN. Tudi to, kar se je v najnovejšem času zgodilo sociologu Šušteršiču na raziskovalnem centru RTV, človeka ne more navdajati z velikim veseljem. Dejstvo je, da je naša preljuba politika izredno nezaupljiva do socioloških raziskav, in to iz preprostega razloga, ker govorijo nekaj drugega, kot ji je všeč. To pa je tudi bistvo mojih pripomb okrog Šalijevih in Zihlerlovih pojmov kulturne svobode.

č) Slovenski sociologi kulture smo bolj nesrečni ali vsaj manj srečni od hrvaških in srbskih. Predlagam Šaliju, naj se zavzema za to, da bi po zgledu Zagreba in Beograda ustanovili zavod ali inštitut za preučevanje kulture tudi v Ljubljani, kar bo (s tem, da bi pridobili za raziskovalno delo na tem področju nove, mlade moči) bistveno izboljšalo podobo naših empiričnih dosežkov. Ko bo Šali poskrbel za normalno poslovanje slovenskih sociologov, bo šele mogel očitati, da dobavljajo slabe podatke ali da jih je premalo.

Zdaj sem s svojimi pripombami nekako pri koncu. Rad bi pristavil le še majhno pojasnilo. Šali misli, da me je zelo prizadel in tako rekoč uničil s citatom iz neke davne razprave na slovenskem kongresu ZK: pravi namreč, da sem se zavzemal za »nizko literaturo, polno škandaloznega seksa, nasilja in kvant«. Šali pri svoji prizadevnosti ni opazil, da so bile te moje besede *cit.* Sicer pa je res, da sem z njimi ugovarjal »čisti« in »elitistični« literaturi, ki lakira resnične družbene razmere, in da sem branil pojave v mlajši slovenski književnosti, ki je bila takrat (1968. leta) grdo ozmerjana (z besedami, ki jih je navedel Šali). To je bil čas znane izjave »Demokracija — da, razkroj — ne«. Ta dogodek oz. Šalijevo »razkritje« moje domnevne problematičnosti pa mi ponujata iztočnico za učinkovit sklep tegale pisanja: ponovil bom naslov svojega odgovora iz leta 1968: »Demokracija — da ali ne?«

Tandemu Levec & Partljič

Kaj naj rečem o zapisih Petra Levca in Toneta Partljiča v 6/7 številki Sodobnosti, ki naj bi bila nadaljevanje polemike o Klandru iz Partljičevih Ščuk? Da sta vsekakor tipična tako za odvetnika Levca kakor tudi za klienta Partljiča.

Ko me je Levec v 2. številki Sodobnosti napadel zaradi negativnega mnenja o bedni, izmišljeni kvazipartizanski figurici iz Ščuk, imenovani Klander, sem bil sprva še prepričan, da misli z menoj resno polemizirati o Klandru in da mu gre za argumentirano utemeljevanje svojega pozitivnega mnenja o tej žalostni kreaturi, ki naj bi predstavljala partizana. Ampak zdaj vidim, da je bil to le pesek v oči, kajti to, kar piše Levec zdaj, ni podobno več nikakršni polemiki, zdaj le še išče, kje bi našel kakšno ranljivo točko v mojem zapisu. Na moj odgovor v 4. številki Sodobnosti mi v bistvu sploh ne odgovarja, izogne se vsemu, kar zadeva polemike o Klandru (za to je vendarle šlo!) in me skuša diskvalificirati kot človeka. Očita mi nedemokratičnost, češ da sem se strinjal z uredništvom TV-15, ki je Levčev zagovor Ščuk vrglo v koš. Zaradi tega, ker je obležal Levčev zagovor v uredniškem košu, uprizarja zdaj Levec veliko tragedijo.

Nisem v uredniškem odboru TV-15 in ne morem odločati o tem, ali bo Levčev zagovor objavljen ali ne, vendar mislim, da je imelo uredništvo prav, ko ga je zavrnilo, saj so bili borci tedaj po vsej Sloveniji zelo razburjeni zaradi »ovekovečenja Klandra kot partizanskega »Borca« in so neštete borčevske organizacije pošiljale proteste in Levčev zagovor bi te proteste le še bolj razvnel... Nekaj takih protestov je izšlo v TV-15 in tudi v drugih časnikih.

Mimogrede: Levec hoče imeti na vsak način drugačno mnenje o Klandru, kot ga je imela večina borcev, s tem bi se rad najbrž pohvalil, da je bolj strpen do »sodobnega« interpretiranja borcev v sodobni slovenski literaturi. Toda to, kar je ustvaril Partljič s Klandrom v svojih Ščukah, je vendarle precej čudno in žalostno »sodobno« interpretiranje.

Naj se povrnem k »tragediji« Petra Levca, ki mu uredništvo TV-15 ni natisnilo njegovega zagovora Partljičevih Ščuk. Tudi meni se je že nič kokrat pripetilo, da je moj zapis v tem ali onem časniku, pri tej ali oni reviji romal v koš (tudi pri TV-15 in tudi pri Sodobnosti) pa zaradi tega uredništvu nisem očital nedemokratičnosti in sem pisal naprej... Ta očitek o moji nedemokratičnosti je torej iz trte zviti.

Drugi Levčev očitek, da se poslužujemo »bose laži«, pa je zelo predrzen in žaljiv. Napisal sem namreč, da je Partljič na televiziji v pogovoru dejal, da so bile Ščuke zanj »nesreča«. In Partljič je na televiziji to resnično dejal in dobesedno. Če torej lažem jaz, lažeta tudi televizija in Partljič, laže pa tudi Levec, ki mi očita laž...

Levec je imel lepo priložnost, da bi v tej polemiki (žal po Levčevi za slugi zdaj le »polemiki«) kritično in z dokazi utemeljil svojo pozitivno sodbo o Klandru, a je ni izkoristil, polemiko je spremenil v osebno obračunavanje z menoj. Škoda! Njegovo odvetništvo se je končalo zanj in za njegovega klienta brez koristi.

Kar pa zadeva Partljičevo Zahvalo v isti številki Sodobnosti, je to poskus ironizacije moje negativne ocene njegovega Klandra v Ščukah. Kljub očitnemu naprežanju, da bi bil ironičen in duhovit, veje iz te Partljičeve zahvale krčevita prizadetost in užaljenost avtorja, ki o svojih delih (tudi slabših) ne prenese negativnih kritik. Partljič je pač zrasel v mariborski peterici, kjer se je od vsega začetka navadil neokusnega hvalisanja in slavospevov, ki so jih člani peterice vztrajno prepevali drug drugemu in se razglašali za genije in novatorje v slovénski literaturi, se namensko ločili od drugih »navadnih« mariborskih književnikov, pri tem pa povzročali mnogo hrupa in dvi-

govali precej prahu. Mnogo tega je ostalo Partljiču še zdaj, ko se je prah, ki ga je dvigovala peterica, že polegel.

Partljič (in tudi njegov tutor Levec) razglša vsako negativno mnenje o svojih literarnih delih za »obregovanje obenj« ... Kadar pa sam piše o nekaterih svojih kolegih in jih devlje v nič ter jih smeši (tu bi lahko citiral njegove izjave, natisnjene v raznih slovenskih časnikih in revijah), je to po njegovem svetem prepričanju kajpak kritika in včasih tudi »kozerija« ...

Partljič me imenuje v svoji zahvali »partljičologa«. Za kaj takega, naj ga pomirim, ni prav nobene nevarnosti. O Partljičevih delih sem doslej pisal le dvakrat: o Ščukah in Oblaki so rdeči, pa še to ne zaradi literarnih kvalitete, temveč zaradi polemiziranja z njegovim »sodobnim« interpretiranjem tematike NOB. Pozoren bralec, ki spremlja vse, kar napiše Partljič (tudi v časnikih), bo vedel, da se pravzaprav Partljič ukvarja več z menoj kakor jaz z njim in da mu na njegova pogosta javna izzivanja (ker se pač ne ravnam po ponižnem reku »če te kdo udari po levem licu, mu nastavi še desnega«, temveč usekam brž nazaj) le sproti odgovarjam. In mu bom še. Ker sem to dolžan zaradi sebe in javnega mnenja. In še zato, ker ima vsaka medalja dve plati in ne samo eno — partljičevsko.

Če bi že res hotel postati -olog katerega koli slovenskega pisatelja, bi si vsekakor izbral pisatelja, ki ima za slovensko literaturo znatnejši pomen in veljavo. Postal bi na primer Borolog, Kosmačolog, Potrčolog, Lokarolog, Zidarolog, Svetinolog itd. Partljičolog? Ali ne zveni to le prehudo komično ...?

V zahvali se Partljič neženirano primerja s Cankarjem, mene pa istoveti s Terseglavom in Kobalom. Ubogi Cankar, ko bi vedel, da se Partljič primerja z njim, bi se gotovo v grobu obrnil ...!

Levec je zapisal, da je Partljič na televiziji govoril o svojem delu z »ustrezno« samozavestjo in samospoštovanjem. V svoji »zahvali« pa je očitno zamenjal samozavest in samospoštovanje z ustrezno samovšečnostjo in samoprecenjevanjem, ko se je v svoji nečimrnosti primerjal s Cankarjem!

Partljič me je v svoji zahvali počastil z ulico, ki ima moje ime. Za izkazano čast se mu zahvaljujem, toda Partljič žal, čeprav po funkciji predsednik Društva slovenskih pisateljev, nima prav nobene moči in vpliva, da bi podeljeval imena ulicam. O tem bodo tudi, ko bo šlo za Partljičevo ulico (avenijo, trg ali ploščad, da mu povrnem kompliment) odločali občinski možje, ki pa pisateljem niso bogve kako naklonjeni. Sicer pa z zunanjimi častmi in rekviziti od nekdaj nisem imel nobenega pravega veselja, pa tudi s titulami ne. V tem se očitno razlikujem od Partljiča, ki skoraj v vsakem pogovoru, objavljenem v časnikih, poudarja, da je predsednik Društva slovenskih pisateljev, kar je po mojem mnenju docela nepotrebno ...

O. p.: Še vedno sem tandemu Levec & Partljič na voljo za kakršnokoli razpravljanje o Klandru iz Partljičevih Ščuk, pa tudi o umetniški ravni te burke, nimam pa prav nobene volje in veselja slediti »polemiki«, kakršno sta si zamislila Levec in Partljič v 6/7. številki Sodobnosti, kajti taka polemika ne vodi nikamor.

Opomba uredništva: To polemiko in »polemiko« bi morda res kazalo skleniti; jesen je že in marsikaj je doslej že dozorelo ...